

Số: /BC-UBND

Ngọc Liên, ngày tháng 5 năm 2026

BÁO CÁO

Rà soát khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện pháp luật về đầu tư công và ngân sách nhà nước

Thực hiện Công văn số 8601/UBND-THĐT ngày 13/5/2026 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hoá về việc giao rà soát, báo cáo các khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình tổ chức, triển khai thực hiện pháp luật về đầu tư công, ngân sách nhà nước.

UBND xã Ngọc Liên báo cáo như sau:

I. VỀ ĐẦU TƯ CÔNG

1. Đánh giá tổng thể nguồn lực cho đầu tư công giai đoạn 2021-2025

- Trong giai đoạn 2021-2025, công tác quản lý, sử dụng vốn đầu tư công trên địa bàn xã cơ bản thực hiện theo đúng quy định của pháp luật; từng bước hoàn thiện và đảm bảo được yêu cầu trong thực hiện pháp luật về đầu tư công. Việc sử dụng nguồn vốn đảm bảo đúng mục đích, đúng đối tượng, đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, không dàn trải làm lãng phí nguồn lực nhà nước. Các dự án đầu tư công cơ bản đã phát huy được hiệu quả, mang lại giá trị thiết thực.

- Nguồn vốn được bố trí tập trung cho các công trình hạ tầng thiết yếu như giao thông, thủy lợi, giáo dục, quy hoạch, hạ tầng và các chương trình mục tiêu quốc gia. Góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, giao thông đi lại thuận tiện giúp cho hàng hóa được lưu thông, giao thương ngày càng mở rộng. Hệ thống các công trình giáo dục, y tế, văn hóa được đầu tư nâng cấp đảm bảo cho nhu cầu học tập của con em trong xã, nhu cầu khám chữa bệnh của nhân dân địa phương, góp phần thực hiện có hiệu quả chính sách an sinh xã hội.

- Tuy nhiên, nguồn lực đầu tư công còn hạn chế, chủ yếu phụ thuộc ngân sách cấp trên hỗ trợ; khả năng cân đối ngân sách cấp xã cho đầu tư phát triển là rất thấp, chưa chủ động được nguồn lực để triển khai các dự án có quy mô lớn hoặc xử lý các nhu cầu phát sinh cấp bách. Nguồn đầu tư ngân sách xã chủ yếu dựa vào nguồn thu từ tiền sử dụng đất, trong khi xã chỉ có một vài mặt bằng đấu giá và giá trị không cao.

2. Khó khăn, vướng mắc trong thực hiện pháp luật về đầu tư công

2.1. Vướng mắc trong thực hiện Luật Đầu tư công và văn bản hướng dẫn

- Quy trình chuẩn bị đầu tư còn kéo dài, trải qua nhiều bước: Lập chủ trương đầu tư, phê duyệt chủ trương, lập báo cáo kinh tế kỹ thuật/dự án, thẩm định, phê duyệt, bố trí vốn... dẫn đến cần nhiều thời gian.

- Thời gian giao kế hoạch vốn và phân bổ vốn đôi khi chậm, đặc biệt đối với nguồn vốn chương trình mục tiêu quốc gia, ảnh hưởng đến việc hoàn thiện thủ tục đầu tư và giải ngân.

- Điều chỉnh chủ trương đầu tư, điều chỉnh dự án còn phức tạp, khi có biến động về giá nguyên vật liệu, quy mô, thiết kế hoặc nguồn vốn phải thực hiện đề xuất điều chỉnh và thẩm định lại chủ trương đầu tư.

- Quy định phân cấp chưa thực sự đồng bộ, chồng chéo, cấp xã được giao nhiệm vụ chủ đầu tư nhưng năng lực chuyên môn, nhân lực kỹ thuật còn hạn chế; trong khi hồ sơ, thủ tục yêu cầu có trình độ chuyên môn cao. Phòng chuyên môn cấp xã (phòng Kinh tế) vừa thực hiện tham mưu báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư, vừa thực hiện thẩm định đề xuất, tham mưu khối lượng hoàn thành và quyết toán...

- Một số quy định giữa Luật Đầu tư công và các quy định chuyên ngành chưa đồng bộ, gây khó khăn khi áp dụng.

2.2. Vướng mắc trong pháp luật liên quan đến đầu tư công

a) Pháp luật về xây dựng

- Quy định giữa pháp luật về xây dựng, đầu tư công, đất đai, đấu thầu, môi trường còn giao thoa, có nội dung chưa thống nhất trong áp dụng. Một số thủ tục phải thực hiện đồng thời theo nhiều luật khác nhau, dẫn đến kéo dài thời gian chuẩn bị và triển khai dự án.

- Sau khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, một số nội dung về thẩm quyền thẩm định, quản lý dự án, quản lý trật tự xây dựng chưa được hướng dẫn đầy đủ. Cấp xã còn lúng túng trong việc xác định cơ quan chuyên môn phối hợp, thẩm quyền phê duyệt hoặc xử lý các phát sinh kỹ thuật trong quá trình thi công.

- Một số định mức, đơn giá xây dựng chưa sát thực tế thị trường địa phương, gây khó khăn trong lập và điều chỉnh dự toán.

- b) Pháp luật về đất đai:** Công tác bồi thường, hỗ trợ, giải phóng mặt bằng còn chậm do khó xác định nguồn gốc đất, tranh chấp ranh giới, biến động hiện trạng sử dụng đất. Người dân chưa đồng thuận về giá bồi thường, hỗ trợ, tái định cư dẫn đến công tác GPMB kéo dài, ảnh hưởng tới tiến độ thực hiện dự án.

c) Pháp luật về đấu thầu

- Thủ tục lựa chọn nhà thầu qua mạng, hồ sơ mời thầu, đánh giá hồ sơ dự thầu đòi hỏi cán bộ có trình độ chuyên môn sâu; cấp xã còn khó khăn trong tổ chức thực hiện.

- Một số gói thầu nhỏ nhưng quy trình thực hiện tương đối phức tạp, thời gian kéo dài.

- d) Pháp luật về môi trường, quy hoạch:** Một số dự án phải thực hiện hồ sơ môi trường, quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch xây dựng làm phát sinh thêm thủ tục, kéo dài thời gian chuẩn bị đầu tư.

3. Khó khăn trong quá trình giải ngân vốn đầu tư công: Việc phối hợp giữa chủ đầu tư, nhà thầu, đơn vị tư vấn, Kho bạc Nhà nước trong quá trình thanh toán đôi lúc chưa đồng bộ. Một số quy định thay đổi nhưng chưa được hướng dẫn kịp thời cho cấp xã.

4. Đề xuất, kiến nghị

- Đơn giản hóa thủ tục chuẩn bị đầu tư đối với dự án nhóm C, dự án quy mô nhỏ cấp xã.

- Rút ngắn thời gian thẩm định, phê duyệt và giao vốn.

- Có hướng dẫn riêng, đơn giản hóa hồ sơ đối với dự án thuộc chương trình mục tiêu quốc gia.

- Tăng cường tập huấn chuyên môn về đầu tư công, đấu thầu, thanh quyết toán cho cán bộ cấp xã.

II. VỀ THỰC HIỆN LUẬT NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

1. Khó khăn trong tổ chức thực hiện Luật NSNN

- Hệ thống văn bản hướng dẫn nhiều, thay đổi thường xuyên; cán bộ cấp xã khó cập nhật đầy đủ, kịp thời.

- Một số quy định mới về lập dự toán, chấp hành và quyết toán ngân sách yêu cầu cao hơn về chất lượng số liệu, hồ sơ.

2. Vướng mắc về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi

- Nguồn thu ngân sách cấp xã còn thấp, chủ yếu phụ thuộc bổ sung cân đối từ ngân sách cấp trên nên chưa bảo đảm chủ động nguồn chi cho địa phương. Việc phân chia tỷ lệ điều tiết cho ngân sách cấp xã thấp.

- Nhiệm vụ chi phát sinh ngày càng tăng, đặc biệt các nhiệm vụ chi cho công tác an sinh xã hội, chuyển đổi số, môi trường, giáo dục, y tế, thiên tai, dịch bệnh và các nhiệm vụ phát sinh đột xuất khác.

- Một số nhiệm vụ phát sinh nhưng chưa có định mức hoặc nguồn bố trí phù hợp.

3. Vướng mắc trong chấp hành và quyết toán ngân sách

- Một số khoản chi có tính chất đặc thù ở địa bàn miền núi chưa có hướng dẫn cụ thể hoặc định mức chưa phù hợp thực tế.

- Phần mềm quản lý ngân sách, tài sản công, kế toán đôi khi chưa đồng bộ, gây khó khăn trong cập nhật số liệu và theo dõi quản lý.

4. Đề xuất, kiến nghị

- Điều chỉnh cơ chế phân cấp nguồn thu theo hướng chủ động, tăng tỷ lệ thu điều tiết 100% cho ngân sách cấp xã. Rà soát, bổ sung định mức chi phù hợp thực tế, đặc biệt là các địa phương ở miền núi.

- Đơn giản hóa hồ sơ, thủ tục thanh toán, quyết toán ngân sách.

- Tăng cường công tác bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ tài chính ngân sách, kế toán, tài sản công cho cán bộ công chức cấp xã, đặc biệt là các xã miền núi còn khó khăn, hạn chế về năng lực chuyên môn.

Trên đây là báo cáo các khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình tổ chức, triển khai thực hiện pháp luật về đầu tư công, ngân sách nhà nước của UBND xã Ngọc Liên báo cáo Sở Tài chính để tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Sở Tài chính (để b/c);
- Chủ tịch, các PCT UBND xã;
- Lưu: VT, KT.

CHỦ TỊCH

Phan Thị Hà